

sek nosi zgubo in dobiček za-se. Režija je za vse odseke skupna. Prvi odsek prične svoje delovanje z dnem 1. februarjem let. leta in se tedaj konča z 31. julijem leta 1900. V prihodnje pa se z vsakim 1. januarjem prične nov odsek, se vé pod pogojem, da se zglati zadostno število članov. Vsak, kdor pristopi društvu letos, bode tedaj član prvega odseka, Kdor želi pristopiti, naznani naj to pismeno s priloženo pristopnico najpозnejše do dne 1. februarja let. leta. Pristopnica je — bodi-si po pošti ali kakor koli — vložiti v društvenem uradu na Kongresnem trgu hšt. 17 (novo Uršulinsko poslopje).

Z vložbo te pristopnice prevzame vsakdo vse pravice in dolžnosti članstva. Pripomniti je, da se za vsak delež plača jedenkrat za vselej 1 gl. vstopnine. Vplačuje in izplačuje se v društvenem uradu le ob od ravnateljstva določenih uradnih dnevih. Kot uradni dan določilo je ravnateljstvo za sedaj vsak ponedeljek, če pa pade na-nj kak praznik, dan potem. Vsak član ima pa pravico, pošiljati svoje prispevke vsak dan po pošti, bodi-si po nakaznici, ali pa, poštnine prosto, s poštnimi čeki, koji se dobivajo vsak dan, izvzemši nedelje in praznike, v društvenem uradu po 2 kr. komad. Vunanjim (izvan Ljubljane stanujočim) članom, ki pošljejo kupnino naprej, pošljejo se čekne knjižice po najmanje 10 komadov poštnine prosto po pošti.

Prvi uradni dan bode v ponedeljek, dne 6. februarja let. leta in sicer od 9. do 12. ure dopoldne in od 2. do 5. ure popoldne. Ta dan ob določenih urah bode tedaj vplačati prve tedenske obroke in vpisnine in ta dan sprejel bode tudi vsak član svojo deležno knjižnico, v kateri se bodo vsa plačila potrjevala.

Po pošti pa se pošiljajo lahko vloge in vpisnine že od 1. februarja let. leta dalje. Kedor želi, da se mu deležna knjižica po pošti dopošlje, naj to naznani in priloži poštne znamkov za 20 kr. za troške (rekomandirane) pošiljatve. Osebo pa oni, ki pošljejo svoje prispevke po pošti, sprejmejo deležne knjižice lahko vsak dan — izimši nedelje in praznike — od vštete 7. februarja let. leta dalje v društvenem uradu od 9. do 12. ure dopoldne. Legitimovati se morajo s poštno-prejemnim listom ali pa čeknim kuponom o dopošiljavi prispevkov.

Slobodno je vsakemu članu, plačati več tedenskih obrokov naprej. Tudi sme vsak član poljubno število deležev imeti.

Prošnje za posojila vložé se lahko takoj zajedno s pristopnicami. Tiskovine, ki se v to syrho rabijo, dobivajo se brezplačno v društvenem uradu. Vunanjim članom dopošljejo se na zahtevanje poštnine prosto. Na pristopnice, ki bi se vložile se le po 1. februarju, oziralo se bode ravnateljstvo le izjemno.

Društvo sprejema tudi od dne 1. februarja t. l. od članov in nečlanov hranilne vloge, koje obrestuje do nadalje vsled ravnateljskega sklepa z dne 5. januarja t. l. s $4\frac{1}{2}\%$. Obrestovanje se prične s prvim dnem vložitve sledečega meseca. Hranilne vloge sprejemajo in izplačujejo se od 1. do 5. februarja t. l. vsaki dan — izimši nedeljo in praznik — in sicer od 9. do 12. ure dopoldne, pozneje pa le ob uradnih dnevih, vsak ponedeljek od 9. do 12. ure dopoldne.

Kdor želi natančnejšega poduka, zglati naj se v društvenem uradu, ki posluje od danes naprej vsak dan — izimši nedelje in praznike — od 9. do 12. ure dopoldne. Tam se dobivajo tudi pravila proti plačilu 10 kr. za iztis. Izvan Ljubljane pošljejo se pravila poštnine prosto proti prejšnjemu doposlanju zneska 12 kr. za iztis. Tudi se dajejo brezplačna pismena pojasnila.

Oni, ki želé novemu društvu pristopiti, ne da bi osebno dobili poziv s priloženo tiskovino, blagoizvolijo

naj to ustno ali pismeno društvenemu uradu naznani, ki takoj izroči ali dopošlje (franko) zahtevane tiskovine.

Cerkvene zadeve.

† Josip Marn,

predsednik Matice Slovenske.

Že zopet obžaluje Slovenija britko izgubo vdanega sina ter plaka na prezgodnji gomili velezaslužnega Josipa Marna, ki je posvetil bil vse svoje moči Bogu in narodu slovenskemu, ki je gorel vse svoje življenje za besede, besede svete: »Vse za vero, dom, cesarja«. Da, blagi Josip, Ti delal si kot malokdo! Zvesto si delal, nobenega truda se nisi vstrašil ter pokazal svetu, kaj se pravi za narod delovati. Bil si uzor pobožnega duhovnika, uzor vrlega učitelja, požrtvovalnega domoljuba. V resnici tudi o tebi veljajo besede:

„Kar sil ti dalo je nebó,
„Posvetil ti si vse mladini,
„Posvetil vse si domovini“.

Doma je bil Josip Marn v krasnej Štangi nad Ljeto, kjer se je 13. marcija 1832 narodil. Že v zgodnji mladosti so kazale izredne duševne zmožnosti malega Marna, da ga je Bog za kaj višjega namenil. Zato pošljejo stariši probujenega dečka v latinske šole v Ljubljano in tu ni samo napredoval v svetnih vednostih, temveč raste tudi v ljubezni do Boga od dne do dne. Kaj ne, posnemanja vreden izgled slovenskega dijaka! Že zgodaj se je sodilo, kam se bode obrnil mladenič po dovršenih šolah. In res, ko je prebil leta 1851 srednje šole, vstopil je v duhovno semenišče, ker tako mu je velevalo srce. Vesel in ponosen na to, da je na poti, ki ga vodi v svetišče, podal se je Marn v bogoslovje, katero ga bode pripravilo za duhovski stan, za stan, ki je tolike važnosti za izomike slovenskega naroda. Naglo mu je tukaj potekal čas vestne priprave in prišel v njegovem življenju velevažen trenotek, ko so ga škof 1855 posvetili v duhovnika. Poln navdušenja za sveto stvar, podal se je Marn obdelovat vinograd Gospodov, in prva postaja, katero so mu odkazali višji pastir, bila je Horjul. Vendar samo do 1857 je v Horjulu ostal. Tega leta je prevzel na ljubljanskih latinskih šolah poduk iz veronauka in slovenščine. To pretežavno službo je opravljal vspešno celih petintrideset let. Njegovi tovariši so ga visoko cenili in spoštovali, a dijaki ljubili kot svojega očeta ter so ga tudi v poznejšem svojem življenju ohranili v najboljšem spominu. A Marn je tudi zaslužil to ljubezen, kajti ni bil svojim učencem samo v šoli izboren učitelj, skrbel je tudi zunaj šole za-nje ter jih je podpiral, kjer je le mogel. Slava takemu učitelju!

Ali Marn ni deloval za svoj narod le z besedo, temveč spisal je Slovencem tudi dobrih, učenih knjig ter je obogatil njihovo slovstvo z neprecenljivim »Jezičnikom«, s kratko staroslovensko slovnico. Pošiljal je svoje spise »Danici«, podpiral »Vedeža« in slovensko »Bčelo«, bil sotrudnik pri svetem pismu ter priobčeval svoje razprave v »Učiteljskem tovarišu«. A najbolj je skrbel za »Matico Slovensko«, katerej je bil ustanovnik in neumoren sodelovalec do svoje smrti. Leta 1887 so ga izvolili za predsednika. Ves svoj prosti čas je zadnja leta posvetil temu važnemu zavodu ter modro vodil njegove zadeve.

Plodonosno Marnovo delovanje priznale so tudi vrhovne oblasti. Leta 1887 se je Marnu podelila čast konsistorijalnega svetovalca, a leta 1890 bil je imenovan za častnega kanonika. Enako tudi svetni oblasti niso ostale prikrite Marnove zasluge pri vzgoji mladine. Presvitli cesar so mu podelili viteški križ Franc-Josi-

povega reda o priliki, ko je stopil v pokoj. Dne 4. oktobra 1892 se je vršila v dvorani ljubljanskega gimnazijalnega poslopja redka slovesnost, pripelo se je namreč Marnu na prsi dobrozasluženo znamenje najvišjega priznanja njegovih zaslug.

A kmalu potem je začel Marn bolehati. Lotila se ga je vodenica. Z največjo udanostjo v voljo božjo prenašal je svojo bolezen ter je bil vsem, ki so ga obiskali, v spodbuden izgled. Najljubše berilo zadnje dni mu je bila prelata Kosarja »Nebeška hrana«. Tako se je Josip Marn pripravljal kot veren kristjan za pot v večnost. Poklical ga je Bog iz te solzne doline v nebesko domovino dne 27. januarija, ob 10. uri dopoldne.

Marna ni več, ves narod toči solze po možu, možu plemenitem, kakoršnjih Slovenci le malo štejemo. Postavil si je s svojimi deli trajen spomin in slovenski narod se ga bode vedno spominjal s hvaležnostjo. Res o njem veljajo besede svetega pisma: »Moder človek si pridobiva med svojim ljudstvom čast in njegovo ime bo živel vekomaj.«

Mili darovi za družbo vednega češčenja:

Sv. Marko niže Ptuja 12 fl., Sv. Peter niže Maribora 16 fl., Pernice 7 fl. 12 kr., Sv. Marjeta niže Ptuja 14 fl., Hajdina 16 fl. 50 kr., Studenice 10 fl. 63 kr., Nazarje 5 fl. 4 kr., Ljubno 13 fl. 20 kr., Rečica 5 fl., Luče 1 fl. 50 kr., Šmarje 7 fl. 50 kr., Konjice 51 fl., Prihova 17 fl. 40 kr.

Gospodarske stvari.

Živinski hlev po zimi.

Vsakega kmeta ponos in pravo, nevgrabljivo imetje je lepa, dobro rejena goved; v nji je vtemeljeno kmetovo blagostanje, v nji njegova sreča in prava korist. A če hočemo, da naša goved dobro vspeva in napreduje, ne bodi samo naša briga, da jo, kolikor potrebno, krmimo in hranimo, temveč tudi, da jo skrbno gojimo in snažimo — oboje je neobhodno potrebno. Hrana brez toli prijajoče snage, krmljenje brez odgoje ne prinaša zaželenega dobička, oboje združeno pa vstvarja krasen prosep govejske živine. Snaga je zelo priporočati celo leto, posebno pa po zimi; kajti v tem mrzlem času je najtežje, vzdržati v hlevu red in snažnost, in pregreški zoper to so po tem takem večji in nevarnejši ter se bolj pogostoma nahajajo. Se ve, da moramo priznati, da je prav težko, ravnati se po navodih in pravilih, katera hočemo postaviti, ker so hlevi po največ zidani po starem kopitu in se ni dosti ozir jemalo na telesen razvoj živine, vendar resna in vztrajna volja prebije vse zapreke.

Najprej bodi naša skrb, da ima živina v hlevu toplote dovolj, to nam že narekuje naše srce, ki ima vsmiljenje tudi do živalstva, vrhu tega nam je v veliko korist. Ako namreč ne priskrbimo živini potrebne toplote, mora si jo sama iz sebe pripraviti in potrebuje tako veliko več hrane; umevno je, da čim manjša je toplina v hlevu, čim mrzlejši je zrak, temveč krme v potrebi živina, da kljubuje mrzloti. Skušnja uči, da se najmanj hrane potroši, ako je v hlevu toplote 16 stopinj po Celziju. Mi bi tedaj sklepali, da govedi ta toplota 16 stopinj C. najbolj prija. A da temu ni tako, hočemo v nastopnem dokazati. Pri tako visoki toplini bi vse živinsko telo, ves živalski organizem otrpnil, vsa notranja krepost in stvarilna moč bi oslabela, in to ne hipno, ampak trajno. Če bi tedaj na ta način, da skrbimo za visoko toploto v hlevu, hoteli si prištediti krme in druge hrane, bilo bi to zelo nepredvidno; s tem si

ne bi prištedili ničesar ali malo, zgubili pa mnogo. Zgubili bi marsikatero krepko moč, ki nam je prej, vprežena v težek jarem, vztrajno in neomahljivo vlekla težke vozove, plug in brano, zgubili bi marsikateri polič mleka — živalska moč bi bila vsestranski oslabljena. Drugače je, se ve, da ta stvar pri svinjah. Te se naj v kratkem času s primeroma majhno hrano vzredé v debele; tukaj je toplota 16 stop. C. popolnoma umevna.

Splošno naj je naša težnja, da imajo hlevi po zimi toplino 12—14 stop. C., 14 stopinj, ako so v njih krave, teleta ali prasci, 12 stopinj, ako voli in konji, kateri se naj mrzloti, sploh vsem vplivom neugodnega vremena, vetru in dežju privadijo. Dalje naj se po zimi stelje na debelo, da se živini poda suho in toplo ležišče. Če steljemo vsakokrat na debelo, ostane živinsko telo vedno snažno in suho, kar je prevelike važnosti za razvoj telesnega zdravja in telesne moči živine. Da se mora živina tudi po zimi skrbno česati in čohati (strigljati) je samo po sebi umevno.

Ne manjšega vpliva na živinsko truplo in njega vspevanje je tudi zrak, kateri prodira vse prostore hlevje.

Kakor sem že omenil, ovira nas pri skrbi za potrebno toploto, za čist zrak neugodna zgradba hlevov. Čim bolj se trudimo, živalim ohraniti toploto, čim bolj zaprečimo pot mrzlemu zvonanjemu zraku, tem bolj se kazni zrak v hlevu. In vendar nam je znano, da je čist, zdrav zrak neobhodno potreben vsem bitjam, človeštvu in živalstvu, in da brez njega ni mogoče, potrebam vsakdanjega življenja ugoditi, sploh ne telesno se razvijati.

Vsakemu kmetu je tedaj zelo priporočati skrb za to, da se njegovi hlevi pridno zračijo ter se tako mnogokrat izprijen in pokvarjen notranji zrak po zdravem zvonanjem, čeravno mrzlem, zopet očisti, seveda se mora vestno na to paziti, da po živalih ne vleče, kar bi jim nikakor ne prijalo.

Večkrat je hlevji tlak prenapolnjen scavnice, katera neprijetno okuži zrak. Da se to odpravi, naj se naredi tlak, ki ne pripušča tekočine, in žleb, po katerem odteka scavnica; oboje se lahko omisli, ker ni tako drago.

Slednjič še omenimo, da je tudi luč močno vplivna na živalski organizem; radi tega kaže brigati se, da so hlevna okna vedno snažna in prozorna in tako ne ovirajo razsvetljevalne moči dobrodejnih solnčnih žarkov.

V obče je red in snaga, kakor splošno, tako tudi v hlevu kot vsestranski koristna in lepa lastnost le priporočati, nered in nesnaga pa je vsakokrat slabo znamenje za kmeta in njegov značaj.

Zavarujmo sadno drevje proti zajcem!

Da se sadno drevje pred zajčjim zobom ovaruje, zato je potrebno, da se s slamo, trnjem ali protjem ovije. Ravno sedaj je čas, ko je sneg debel in zmrazil še drevje oviti, da ga zajci ne poškodujejo. Drevesna škorja menda ni dolgošču predobna, ker jo le v veliki sili gloda, pa tudi pri njem se pregovor uresniči, da nobeden kruh ni tako oster, da bi mu glad ne bil mojster.

Gosenična zalega in suho listje, katero še po drevju visi, je polno gosenične in razne mrčesove zalege ter ga moramo prej ko slej obrati, če hočemo prihodnje jeseni sadje imeti. Samo v enem listu je večsilih po več sto gosenic. Listje se mora sežgati.

Sejmovi. Dne 3. februarja v Jarenini, pri Sv. Juriji ob Ščavnici, v Vidmu, v Dolu, v Ivniku. Dne 4. februarja na Dobrni, v Mariboru, v Gorenjem Gradu, pri Sv. Petru v Gorenji Radgoni in v Vojniku. Dne 7. februarja v Celji in v Radgoni.